

Vršovice 22.4.2011

Pozdrav: Milé sestry, milí bratři, všechny vás vítám na bohoslužbách na Velký pátek. Shromáždili jsme se ve jménu Pána Ježíše Krista, abychom vzdávali Bohu chválu a dík, abychom mu vyznávali své viny, abychom prosili za sebe i za druhé, abychom hledali nové poznání Boží lásky a očekávali na Jeho slovo, které z milosti proměňuje lidské životy. Amen.

Píseň: 331 sl.1 Má víra pohlíží

Introit: Kdo uvěří naší zprávě? Nad kým se zjeví paže Hospodinova? Vyrostl před ním jako proutek, jak oddenek z vyprahlé země, neměl vzhled ani důstojnost. Viděli jsme ho, ale byl tak nevzhledný, že jsme po něm nedychtili. Byl v opovržení, kdekdo se ho zřekl, muž plný bolesti, zkoušený nemocemi, jako ten, před nímž si člověk zakryje tvář, tak opovržený, že jsme si ho nevážili. Byly to však naše nemoci, jež nesl, naše bolesti na sebe vzal, ale domnívali jsme se, že je raněn, ubit od Boha a pokořen. Iz 53,1-4

Píseň: 331 sl.2-

Modlitba: Pane Bože, dnes si znovu uvědomujeme, jak málo chápeme Tvou cestu. Jak se nám při nejlepší vůli zdá nepochopitelné, jakým způsobem se svým stvořením hovoříš. Že jsi poslal mezi lidi člověka, který Tě naprosto poslouchal, který plnil Tvou vůli, který s Tebou byl jedno. Který byl Tvým synem. Aby vstoupil do všeho toho, z čeho my chceme utéct. A místo ocenění, místo jasného naplnění života, se tu setkáváme na bohoslužbě, ve které si připomínáme smrt Tvého Syna na kříži. Pane, nerozumíme, ale děkujeme. Že jsi nás nenechal samotné ve svobodě, kterou jsi nám daroval. Že s námi chceš mluvit. Že jsi poslal svého Syna až na kříž, abychom my mohli žít v jistotě Tvé přítomnosti život zaslíbený Tvojí milostí.

Děkujeme, že si to dnes připomínat kolem stolu, ke kterému nás zveš. Děkujeme, že smíme vyznat všechny svoje viny, odevzdat je tomu, který je smazal svým křížem. Prosíme, aby tato paradoxní radostná zvěst zazněla po celém dnešním rozbolavělém světě. Amen.

Čtení: Mk 15,22-40

Píseň: 440

Text: Lv 5,14-19

Proč se tak trpce rmoutíš, má duše, proč ve mně úzkostně sténáš? Na Boha čekej, opět mu budu vzdávat chválu, jemu, své spáse. On je můj Bůh.

Byl jsem na návštěvě za ses. Vránovou z našeho sboru. A vzpomínali jsme. Na dětství, na rodiče. Na to, na kolik věcí jsme se nezeptali a už se zeptat nemůžeme, na to, jak i dnes si vzpomeneme, že bychom se s něčím chtěli sdílet - a už to nejde. Uvědomujeme si, že smrt je definitivní přerušování komunikace, kontaktu s druhým člověkem. Už se s tím druhým nemůžeme bavit. Nebo - už se s tím druhým nechceme bavit.

V tomto smyslu máme na Velký pátek před očima velice kategorické NE vůči Ježíši z Nazareta a všemu, co přinesl. Všem, co jsme si připomínali celé postní období, co nás v Ježíšově příběhu fascinovalo a fascinuje. A po čem tak toužíme v životě osobním a společenském. Uvědomujeme si to zvláště v poslední době. Atmosféra zloby, soběstřednosti, pomlouvání, arogance, ziskovosti. Tím jsme bohatě zásobeni ze strany představitelů tohoto státu i v životě kolem nás na osobní rovině. To vše volá po nabídce Ježíše z Nazareta, který vstoupil právě do takového světa bořením všech hranic, které člověk staví. Vstoupil do něj s láskou a odpuštěním, ale také s odvahou energického NE vůči vší lidské zlobě. S odvahou jasně pojmenování. Jasně označoval hradbu, kterou člověk postavil mezi sebou a Bohem. Označil odmítnutí komunikace.

A dnes slyšíme a vidíme lidskou odpověď - kříž. O tomto se s tímto člověkem nebudeme bavit. To, co jsme četli v první části prvního čtení, bylo plné lidské akce. Člověk mluví, člověk jedná, člověk se vysmívá, člověk hodnotí a určuje podmínky, za kterých přistoupí na rozhovor. „Zachraň sebe - a pak Ti uvěříme.“ Jednej podle našich představ a pak se s tebou budeme bavit.“

ostré rozdělení - Ježíš na kříži a lidé pod křížem. Ježíš, který volá slovy žalmu 22. „Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?“ - a na nás tak doléhá atmosféra tohoto žalmu - atmosféra opuštěnosti tváří v tvář lidské zlobě.

Hodně to na nás působí. Tento příběh i odmítnutí komunikace, které symbolizuje. A sami u sebe si uvědomujeme, jak v nás roste zloba vůči všem silám, které tuto situaci působí. A nejen k silám, ale i k lidem. K těm, kteří skutečně reálně dělají zlé věci, kteří ubližují druhým lidem prostě jenom proto, že z toho mají prospěch. A my je vidíme a už nefungují omluvy typu, že jsou to vlastně chudáci a že jsou opuštěni. My vidíme zlé lidi, kteří ubližují. Stojíme tak nějak mimo ten obraz kříže a

lidí pod ním. Jakoby na vysoké věži, ze které všechno dobře vidíme a vzmáhá se v nás zloba bezmoci vůči lidem na tomto obraze, vůči lidem pod naší věží. A máme pocit, že máme právo tvrdého, zásadního zásahu, tvrdého, zásadního soudu. A najednou i my patříme do tohoto lidského rozdělení. Ani my nejsme schopni komunikovat a svět kolem nás se nám rozděluje na principu nepřátelství. Uvědomujeme si, jak je to nebezpečné, jak obtížně se s tím žije a nevíme, co s tím.

A právě do této situace vstupuje událost Velkého pátku. Situace vítězství lidské zloby. Máme často pocit, že Ježíšův kříž je pouze o tomto vítězství. Jako bychom ze žalmu 22 četli pouze těch prvních 22 veršů. Pouze nářek. Ale už tato událost nabízí Boží odpověď. Tak mocnou, že onen pohanský setník pod křížem vyznává, že Ježíš, ten ukřižovaný, byl Boží Syn. Že všechno, co žil, co nabízel, byla Boží vůle.

Co nám to tedy Pán Bůh říká na Golgotě? Co nám to říká ve chvíli, kdy se s ním člověk nechce bavit? Na starozákonním textu, který jsme si dnes přečetli, můžeme vidět, jak Pán Bůh nabízí komunikaci se svým lidem. Nabízí, jak vlastně můžeme žít svůj život s jeho chybami, s jeho proviněním, jak žít při pohledu na svět kolem nás. Pán Bůh nabízí oběť. Říká - můžete za mnou přijít a všechno mi odevzdat. Promluvíme si o tom. Já jsem s vámi. To je smysl rituálu oběti.

A najednou tuto nabídku k rozhovoru, nabídku komunikace, člověk odmítá. V situaci, kdy to potřebuje naprosto zásadně - kdy se všechno bortí. A odmítnutí vztahu s Bohem vede k odmítnutí vztahu s člověkem. To platilo tehdy a platí to i dnes. Vede to k té děsivé polarizaci života, kterou zažíváme. Polarizaci, kde se tolerancí nazývá alibismus a souhlas s nenávistí a sobectvím. A člověk nezná cestu ven z této pasti.

Do této situace přichází Hospodin s nabídkou života. Nabízí novou smlouvu, novou účast na životě člověka. Člověk odmítá, odmítá přinést oběť jako prostředek volání k Hospodinu, ale Pán Bůh to nevzdává a přináší oběť sám. Aby prolomil mlčení mezi sebou a člověkem. Najednou se všechno otáčí. Velký pátek není vítězstvím lidské nenávisti, ale Boží cestou za člověkem. Vítězstvím Boží lásky, která nabízí cestu ven z této nenávisti. Nabízí vztah mezi Bohem a člověkem. Bůh přišel až na dotek, evangelia to vyznávají příběhem roztržené chrámové opony.

I dnes - a právě dnes - se tedy můžeme radovat. Paradoxně uprostřed nenávisti je nám nabízen život bez nenávisti. Je nám nabízena cesta odmítnutí zla a přijetí člověka. Protože Hospodin, živý Bůh, nám ji

nabízí v oběti svého Syna.

Amen.

Píseň: 309 Lásku Syna Božího

Vyznání vin: Přicházíme ke svému Pánu, který nás zve, ke svému stolu, přicházíme, protože nám je z mnoha věcí úzko, nelíbí se nám, jak místo toho, abychom chválili, vzdycháme nad tím, co nám život ztěžuje. Místo toho, abychom přijali svého Pána do svých životů, staráme se o svůj prospěch. Je nám úzko z toho, jak se neustále strachujeme. A tak přicházíme, vyznáváme a prosíme:

Pane Ježíši Kriste, ty jsi pro nás zemřel na kříži, abychom my žili s tebou. Vyznáváme ti, že jsme ti za tuto lásku byli málo vděční.

Vyznáváme, že nejsme lepší, že spolu se všemi lidmi neseme vinu za stav tohoto světa, ve kterém je tak málo lásky a odpuštění. Potvrďme, bratři a sestry, své vyznání hlasitým: Vyznáváme.

A přece před Tebe předstupujeme s nadějí na odpuštění pro milost kterou jsi Ty přinesl. Ty, který jsi za nás zemřel a pro nás jsi živ. Věříme v moc Tvé smrti a vzkříšení. Potvrďme hlasitě: Věříme.

Pamětlivi toho, že Bůh v Kristu odpustil nám, odkládáme nyní všechn hněv i výčitky a odpouštíme těm, kdo nám ublížili. Vyznejme to hlasitě pro lásku Kristovu: Odpouštíme.

Pane, každý z nás přicházíme,

Pane, odpusť nám naši vinu

a proměň naše srdce mocí své lásky.

Pane, smiluj se.

Amen.

Slovo milosti: Všemohoucí Bůh se nad námi smiloval, vydal na smrt svého Syna, a pro něho nám odpustil. Boží láska je vylita do našich srdcí skrze Ducha svatého, který nám byl dán. Řím 5,5n

Pozdravení pokoje: Smíme přijmout tuto Boží milost, kterou nás nyní obdarovává a smíme si navzájem podat ruce na znamení odpuštění, bratrství a jednoty Kristova lidu a pozdravit jeden druhého se slovy: Pokoj tobě.

Píseň: 318

Modlitba ustanovení:

Bože náš, Ty ses vzdal moci, když jsi nám poslal svého Syna jako průvodce v našich bolestech a každodenních úkolech.

Narodil se jako chudý
daleko od vládců světa,
poznal nedostatek,
naučil nás Tebe chválit
neukázal se nám jako někdo, kdo se na nás díval svrchu,
ale posadil se k našemu stolu,
pozval všechny lidi,
aby si rozdělil nový chléb,
pozdvihl kalich
a svým zaslíbením vyhlásil konec hladu
a konec krveprolití na tváři země.

Ve chvíli, kdy podstupoval utrpení,
vzal chléb, vzdal díky, lámal jej a dal jej svým učedníkům se slovy:
**Vezměte, jezte, to je mé tělo,
který je za vás vydáno.**

Tak i s vínem říkal:

**Toto je má krev, která je za vás prolita,
kdykoli budete z tohoto kalicha pít,
čiňte to na moji památku.**

Pane, náš Otče, chléb a víno z tohoto stolu nás vede k přemýšlení o Tvém Synu: On rozdával chléb a víno a také sám sebe vydal, abychom my mohli žít. Děkujeme, že pro oběť Tvého Syna a našeho Pána Ježíše Krista tak smíme z Tvé ruky přijímat nový život a jít spolu s těmi, které jsi nám svěřil.

**Kdykoli tedy jíte tento chléb a pijete tento kalich, smrt Páně
zvěstujete, dokud On nepřijde.**

Amen.“

Apoštolské vyznání: Chceme se touto svátostí posilnit ve víře. Nejen sami pro sebe, ale v jednotě církve Kristovy, ve společenství s křesťany všech generací a národů. Vyznejme tedy spolu s nimi slovy Apoštolského vyznání víry:

Sbor: Věřím v Boha, Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země, i v Ježíše Krista, Syna jeho jediného, Pána našeho, jenž se počal z Ducha svatého, narodil se z Marie Panny, trpěl pod Pontským Pilátem, byl ukřižován, umřel a byl pohřben, sestoupil do pekel, třetího dne vstal z mrtvých, vstoupil na nebesa, sedí na pravici Boha Otce všemohoucího, odkud přijde soudit živé i mrtvé. Věřím v Ducha svatého, v svatou církev obecnou, svatých obcování, hříchů odpuštění, těla z mrtvých vzkříšení a život věčný.

Amen.

Píseň: Při vysluhování svaté večeře Páně Budeme společně zpívat píseň

308 Jezu Kriste, štědrý kněže

461 Ó věrní srdcem, povstaňme

Pozvání: Hle, hostina je připravena, chléb a víno rukou člověka přichystané, stávají se tvými hostiteli u stolu Páně. Hle, chléb a víno, společenství, radost, pokoj a láska, čas Boží přízně pro člověka. To vše je přichystáno pro Tebe, ať jsi veliký nebo malý, dospělý nebo dítě. Vždyť Ježíš říká i nám: "Já jsem chléb života; kdo přichází ke mně, nikdy nebude hladovět, a kdo věří ve mně, nikdy nebude žíznit."

Přijímání: Společenství těla Kristova.

Společenství krve Kristovy.

Propouštění: Byl obětován náš velikonoční beránek, Kristus. Proto slavme velikonoce ne se starým kvasem, s kvasem zla a špatnosti, ale s nekvašeným chlebem upřímnosti a pravdy.

Slovo o kříži je bláznovstvím těm, kdo jsou na cestě k záhubě; nám, kteří jdeme ke spáse, je mocí Boží.

Bůh však prokazuje svou lásku k nám tím, že Kristus za nás zemřel, když jsme ještě byli hříšní. Tím spíše nyní, když jsme byli ospravedlněni prolitím jeho krve, budeme skrze něho zachráněni od Božího hněvu.

Píseň: 324

Přímluvná modlitba:

Ohlášky:

Poslání: Každý z nás ať vychází vstříc bližnímu, aby to bylo k dobru společného růstu. Vždyť Kristus neměl zalíbení sám v sobě, nýbrž podle slov Písma: 'Urážky těch, kdo tě tupí, padly na mne.' Všecko, co je tam psáno, bylo napsáno k našemu poučení, abychom z trpělivosti a z povzbuzení, které nám dává Písmo, čerpali naději.

Ř 15,2-4

Požehnání: Bůh Pak pokoje, který toho velikého pro krev smlouvy věčné pastýře ovcí vzkřísil z mrtvých, Pána našeho Ježíše, učinil vás způsobné ve všelikém skutku dobrém, k činění vůle své, působě ve vás to, což jest libé před obličejem jeho, skrze Jezukrista, jemuž sláva na věky věků. Amen.

Žd 13,20n

Píseň: 643 Když soumrak zhasí světlo